

Regeringskansliet,
Kulturdepartementet
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av Riksantikvarieämbetets förslag till lagändring och ny förordning om Riksantikvarieämbetets digitala system för kulturhistorisk information

Datainspektionen har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att verka för att människor skyddas mot att deras personliga integritet kränks genom behandling av personuppgifter.

Datainspektionen lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Datainspektionen avstyrker förslaget eftersom förslaget inte är anpassat till EU:s dataskyddsförordning som är det primära regelverket rörande behandling av personuppgifter. Förslagen i det fortsatta lagstiftningsarbetet måste kompletteras med nödvändiga analyser och bedömningar gällande vilka bestämmelser som behöver och kan införas utifrån reglerna i dataskyddsförordningen.

1 Anpassning till EU:s dataskyddsförordning

Den 27 april 2016 utfärdades Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad dataskyddsförordningen. Dataskyddsförordningen är från och med den 25 maj 2018 den generella reglering avseende personuppgiftsbehandling som gäller inom EU. Nya lagförslag måste vara förenliga med förordningen.

Dataskyddsförordningen måste beaktas och analyseras som helhet, dvs. vilken behandling är tillåten med direkt tillämpning av dataskyddsförordningen, i vilka fall det enligt dataskyddsförordningen finns krav på nationell reglering för att viss behandling ska vara tillåten och i vilka fall kompletterande nationell reglering får finnas enligt förordningen.

I författningsförslaget regleras i vissa avseende behandling av personuppgifter och det föreslås en direkt hänvisning till personuppgiftslagen men inte någon hänvisning till dataskyddsförordningen. Det saknas också en utredning och analys avseende huruvida Riksantikvarieämbetets behandling av personuppgifter är förenlig med dataskyddsförordningen och om det behövs specifik reglering gällande denna behandling.

2 Behandling av personuppgifter

Med personuppgifter avses varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person.

Av förslaget framgår att ändamålet med behandlingen av personuppgifter i kulturmiljöregistret är att behörighetskontrollera de som registrerar och därigenom auktorisera registreringen av lämningsinformation. Ändamålet är således verifiering av identiteten (autentisering).

Enligt Datainspektionens bedömning kan det emellertid inte uteslutas att även den kulturmiljöinformation som registreras omfattar personuppgifter, såsom till exempel en fastighetsbeteckning till en fastighet tillhörande en fysisk person. Då förslaget inte omfattar någon beskrivning beträffande vilka personuppgifter som kan komma att behandlas i kulturmiljöregistret är det inte möjligt att bedöma om och i så fall vilken kompletterande reglering som behövs på området.

3 Personuppgiftsansvar

Enligt artikel 4.7 i dataskyddsförordningen är den som ensam eller tillsammans med andra bestämmer ändamål och medel med behandlingen av personuppgifter personuppgiftsansvarig för behandlingen. Personuppgiftsansvaret och personuppgiftsbiträdesrollen kan inte överlätas eller avtalas bort.

Av skäl 8 dataskyddsförordningen framgår att medlemsstaterna får införliva delar av dataskyddsförordningen i nationell rätt i den utsträckning det är

---

nödvändigt för samstämmigheten och för att göra de nationella bestämmelserna begripliga. Det är viktigt att det tydligt framgår när en bestämmelse endast utgör en sådan återgivning av en bestämmelse i dataskyddsförordningen. Det är också viktigt att förordningstexten inte förändras.

Förslaget innebär att Riksantikvarieämbetet är personuppgiftsansvarig för behandling av personuppgifter i kulturmiljöregistret. Av utredningen i förslaget framgår att Länsstyrelsen och övriga aktörer som registrerar information är personuppgiftsbiträden och att parternas roller behöver preciseras och klargöras innan kulturmiljöregistret sätts i bruk. Ansvarsfrågan är således alltjämt oklar. Datainspektionen delar utredarens uppfattning att personuppgiftsansvaret måste utredas ytterligare.

4 Rättslig grund

I förslaget görs bedömningen att eftersom det rör sig om personuppgiftsbehandling som krävs för att tillgodose ett allmänt intresse (att informera om och bevara kulturhistoriskt värdefulla objekt) är en sådan behandling tillåten i enlighet med artikel 6 e) i dataskyddsförordningen, läst tillsammans med 8-9 §§ i förslaget.

Dataskyddsförordningen ställer enligt artikel 6.3 krav på att den rättsliga grunden måste vara fastställd i unionsrätt eller nationell rätt för att tillämpa de rättsliga grunderna i artikel 6.1 c och e. Om den rättsliga grunden är en rättslig förpliktelse enligt 6.1 c ska dessutom syftet med behandlingen vara fastställd i den nationella rätten. Nationell rätt som fastställer de rättsliga grunderna i artikel 6.1 c och e ska vidare uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionerlig mot det legitima mål som eftersträvas.

Genom lagen (2017/18:105) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning finns generella bestämmelser som på nationell nivå i vissa avseende kompletterar förordningen gällande myndigheters behandling av personuppgifter, framförallt avseende behandling av känsliga personuppgifter.

Det är viktigt att i det fortsatta lagstiftningsarbetet analysera om och i så fall på vilket sätt som dataskyddsförordningen behöver kompletteras specifikt gällande den aktuella behandlingen. Det är också viktigt om kompletterande reglering införs på detta område att det klargörs vilka regler som kompletterar förordningen, vilka bestämmelser som enbart är förtydligande (se ovan om skäl 8) och vilka bestämmelser som inte rör behandling av personuppgifter.

Eftersom förslaget inte är anpassat till EU:s dataskyddsförordning avstyrker Datainspektionen förslagen på förevarande underlag.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Katarina Tullstedt efter föredragning av juristen Stina Almström.

Katarina Tullstedt.

Stina Almström
